

Vol 35
Nru 186
Ottubru - Dicembru 2014

LART *Imqaddsa*

RIVISTA BIBLIKA

Rivista Biblika
li toħroġ kull tliet xħur
mill-Kummissarjat tal-Art
Imqaddsa tal-Provinċja
Franġiskana Maltija

EDITUR:
P. Twanny Chircop OFM
Kummissarju
tal-Art Imqaddsa

BORD EDITORJAL:
P. Marcello Ghirlando OFM
P. Noel Muscat OFM
Mr. Louis Casha

DISTRIBUZZJONI:
Fra. Lorrie Zerafa OFM

ABBONAMENT:
€10 fis-sena
€15 jew aktar Sostenitur

Kummissarjat
tal-Art Imqaddsa
8, Triq Santa Luċija,
Valletta, VLT 1213
Malta.
Tel: 2124 2254

DISINN U STAMPAR:
Best Print Co. Ltd

Il-Materjal kollu li jidher
f'din ir-Rivista
huwa Copyright ©
tal-Kummissarjat tal-Art
Imqaddsa u l-Edizzjoni
TAU, 2014

comalt@ofm.org.mt
www.ofm.org.mt

Qoxra Quddiem:
Basilika Dormitio Mariae

Werrej

I. DUC PHILIPPE QU'EST-CE QUE LA P
II. DUC

6

16

24

29

6   **Storja tal-Franġiskani fl-Art Imqaddsa Il-Franġiskani jitkeċċew miċ-Cenaklu (1551)**

16   **San Ĝwann il-Battista Il-Prekursur tal-Ħaruf ta' Alla**

24   **In-Natura tas-Sagrificċju (4)**

29   **L-Anġli fil-Hajja ta' Gesù**

35   **1 ĜW 4,7-12 – Alla huwa mħabba (1)**

35

FUNDAMENTALIŽMU

ISLAMIKU

Matul dawn l-ahħar xhur inħsadna bla-hbarijiet ta' gwerer u terroriżmu li qed isehħu fis-Sirja u l-Iraq minn elementi estremisti Islamiċi li sejħu lilhom infuħom ISIL (Islamic State of Iraq and the Levant) jew ISIS (Islamic State of Iraq and Syria).

F'daqqa waħda d-dinja donnha qamet għal holma kerha li fiha rat estremisti Islamiċi jaqtgħu l-irjus ta' għurnalisti barranin b'metodi barbari li jkexkxu, ikeċċu eluf ta' Kristjani mis-Sirja u ta' Musulmani ta' diversi gruppi differenti mis-Sunniti mill-Kurdistan, jokkupaw raffinariji taż-żejt u jiġbru miljuni ta' dollari mill-bejħ tiegħu u mill-alleati tagħhom f'pajjiżi Għarab, u jgħaqqu magħħom eluf ta' simpatizzanti li ġew mill-Ewropa halli jiġieldu l-gwerra qaddisa favur l-Islam.

It-tweġiba politika għal din il-problema kienet waħda ambigwa ghall-aħħar. L-Istati Uniti u l-Ewropa, flimkien ma' alleati oħrajn, wieġbu bil-bumbardamenti ta' postazzjonijiet ta' dawn l-estremisti, imma ma għamlu kważi xejn biex jiddefendu l-popolazzjoni fis-Sirja u l-Kurdistan maħruba u mkeċċija minn djarha. L-istess pajjiżi tal-punent ma għamlu xejn biex jiddefendu l-preżenza ta' Kristjani f'dawn il-pajjiżi, li hi millenarja u antikissima, birriżultat li l-Kristjaneżimu ghoddu sparixxa mis-Sirja u l-Iraq. Inħatfu missjunarji, fosthom il-Franġiskan Patri Hanna Jallouf, membru tal-Kustodja tal-Art Imqaddsa u kappillan tal-parroċċa Franġiskana tar-rahal Kristjan ta' Knayeh fis-Sirja. Uħud minn

dawn il-missjunarji gew maqtula.

Minhabba interassi politici mahmuġa u diżonesti rajna l-Istati Uniti u l-Unjoni Ewropea indeċiżi x'jaqbdu jagħmlu quddiem il-politika ambigwa ta' Recep Tayyip Erdogan, il-President tat-Turkija, li għalkemm alleat mal-punent għax pajjiżu membru tan-N.A.T.O., imma jmexxi gvern Islamiku f'pajjiż li suppost hu sekulari. Dan l-ahħar sa wasal li sostna li l-Amerika ma kixifhiex Cristoforo Colombo fl-1492, imma li "baħħara Musulmani waslu l-Amerika fl-1178" u Colombo qal li sab moskeas f'Kuba! Mill-banda l-waħda t-Turkija laqgħet ir-rifugjati Kristjani u Kurdi li harbu mis-Sirja u l-Iraq, imma żammithom bil-qawwa militari milli jmorru jiddefendu arthom kontra l-ISIL billi jibagħtu militanti ha jaqsmu l-fruntiera.

L-istess haġa qed tiġri fil-politika tal-punent rigward il-President Russu Vladimir Putin, li minħabba l-kriżi fl-Ukrajna issa jinsab imbieghed sew mill-kollaborazzjoni mal-pajjiżi tal-punent u jappoġġja bl-armi lil dawk il-pajjiżi fejn hemm inkwiet, inklużi l-pajjiżi tal-Lvant Nofsani u speċjalment il-gvern ta' Bashar al-Assad fis-Sirja.

F'hafna pajjiżi oħraejn Għarab hemm tensjoni u vojt ta' poter. Eżempju tipiku hu l-Libja, fejn il-milizjani ribelli qed jikkontrollaw l-ajrupport u l-istallazzjonijiet taż-żejt, u l-gvern hu prattikament ineżistenti u jikkontrolla biss biċċa čkejkna mill-pajjiż.

Fl-Afrika hemm elementi estremisti Islamiċi li jiżiġi terrur u taħwid, fosthom Boko Haram ("edukazzjoni tal-punent projbita"), li ħataf gruppi ta' tfajllet mill-iskejjel u

biegħhom bħala skjavi. Il-lista tista' tibqa' sejra...

Is-sitwazzjoni politika dinjija hi certament imwieghra. Il-problema hi li l-pajjiżi hekk imsejha civilizzati donnhom ffit għandhom qawwa biex jikkontrollaw is-sitwazzjoni. Il-periklu hu serju, għax kien proprju minn dawn il-pajjiżi hekk imsejha civilizzati li telqu eluf ta' terroristi Islamiċi li kienu daħlu biex jgħixu f'Ewropa li tiddikjara lilha nnifisha ħielsa u sekulari! Dan ifisser li fl-Ewropa hemm biss post għal min jiġieled bil-qawwa għad-drittijiet tiegħi bħala minoranza (Islamika, jew "gay", jew ta' elf tip iehor) basta li tiskot u titmewwet l-idea li xi darba l-Ewropa twieldet bħala kontinent ta' dinjità umana bbażata fuq il-Kristjaneżimu. Anzi, kull sinjal ta' Kristjanità hu projbit u ppersegwitat b'mod selvaġġ, akkost li jispikkaw kull tip ta'

fundamentalizmu politiku, kulturali u ideologiку, u jiġu promossi dawk kollha li jridu jkunu "differenti" fuq baži militanti. Ir-riżultat ikrah naraw b'għajnejna f'ħafna pajjiżi, li fihom nibtu elementi ta' "xenofobia" (mibegħda lejn ir-razex diversi) kontra l-immigrazzjoni ta' massa, li spicċaw ukoll f'manifestazzjonijiet vjolenti. Mill-ġdid eżempju ieħor ta' fundamentalizmu...

Fl-Art Imqaddsa s-sitwazzjoni tinsab taħt kontroll politiku u militari qawwi, imma tidher čara sitwazzjoni ta' *stalemate* li ma tawgura xejn tajjeb ghall-futur. Ghax jekk l-Istat ta' Israel, alleat mal-Istati Uniti, irnexxielu jżomm f'kontroll il-fundamentalizmu Islamiku (u din hi haġa pożittiva fiha nnifisha), imma mhux qed jirrealizza li dan il-kontroll militari ta' okkupazzjoni hu bomba li tista' tisplodi f'kull hin. Il-metodi ta' repressjoni militari u politika jistgħu jaħdnu, imma sa ġertu punt. Il-fundamentalizmu Islamiku jista' jhedded ukoll l-Art Imqaddsa,

l-aktar jekk jikbru elementi fundamentalisti ta' natura nazzjonalistika min-naħha ta' elementi estremisti Israeljani.

Kien hemm xi politici li waslu li qalu li qrobna lejn it- "tielet Intifada". Jekk dan jiġix fuq skala kbira kif ġara diġà darbtejn oħra jista' jiġi diskuss, għax illum hu veru li Israel irnexxielu jikkontrolla b'mod effikaċi kull att terroristiku. Imma forsi mhux dejjem tingħata importanza għar-rabta li jista' jkun hemm bejn atti terrorističi li jitwieldu mill-ġliedha ġusta tal-Palestinjani biex jieħdu lura t-territorji li tilfu fl-1967 u elementi ta' fundamentalizmu Islamiku li jista' jkun l-ispirazzjoni ta' dawn l-atti terrorističi. Sfornatament Israel u l-Istati Uniti donnhom ma jridux jammettu li, biex atti ta' terroriżmu Islamiku fundamentalista jiġu mbiegħda, jehtieg li tiġi indirizzata l-problema Palestinijsa fis-sens ġenwin tagħha, jiġifieri d-dritt li l-Palestinjani jkollhom Stat tagħhom fuq l-artijiet li Israel okkupa fl-1967.

Id-diplomazija internazzjonal trid tifhem li qed nghixu f'dinja fejn, bil-meżzi ta' komunikazzjoni tal-massa, ma hemmx iżjed fruntieri bejn ideoloġija li sserrep fl-Iraq u s-Sirja u dak li jista' jiġi fl-Art Imqaddsa, u sahansitra fl-Ewropa u l-Istati Uniti. Hemm bżonn li l-mexxejja politici kollha jifhmu din ir-realtà qabel ma jkun tard wisq, jiġifieri qabel ma l-fundamentalizmu Islamiku li twieled ukoll grazzi ghall-bravura ta' sekolarizzazzjoni forzata fl-Ewropa jinvadi bit-terrur u l-vjolenza l-istess pajjiżi li jiftahru li huma demokratici u hielsa. Jekk jiġri dan hemm il-periklu li l-unika tweġiba ghall-fundamentalizmu Islamiku tkun dik ta' fundamentalizmu Lhudi u Kristjan. Jidħirli li din it-tweġiba hi radikalment kontra dak li jemmnu fih il-maġgoranza tal-Lhud, Kristjani u Musulmani. Meta se nqumu mir-raqda helwa tagħna li fiha naħsbu li nistgħu nitpaxxew 'il bogħod mill-periklu li qed iħabbat fuq il-bibien ta' djarna?

Il-Bord Editorjal jawgura Milied Qaddis u s-Sena t-Tajba lill-qarrejja kollha